

Unto Räsänen kommentoi vanhaa blogiani, jossa pohdiskeltiin ylönousemusta. Jotta asiaa olisi näppärämpi käsitellä ja koska turhan usein en ole blogiini kirjoitellut, niin päätin aloittaa uuden tekstin kokonaan aiheesta.

Räsäsen huomiot olivat myös sen verran mielenkiintoisia, että syvennyin perusteellisemmin tutkimaan raamatunjakeita, joihin hän viittasi. Keskeisin kysymys on, että nousemmeko ruumiillisesti kuolleista? Räsäsen mielestä se on harhaa, vaan ylönousemus on ainoastaan hengellinen. Itse olen toista mieltä. Olen tässä parin päivän ajan miettinyt raamatunjakeita, joihin hän viittasi perusteluina.

Räsänen sanoo että taivaallinen ruumis (esim.1. Kor. 15:40, 44) tarkoittaa ainoastaan henkeä.

1. Kor 15:35-49: 35 Joku ehkä kysyy: "Millä tavoin kuolleet herätetään? Millainen ruumis heillä silloin on?" 36 Mikä järjetön kysymys! Eihän se mitä kylvät tule eläväksi, ellei se ensin kuole. 37 Ja kun kylvät, et kylvä tulevaa kasvia vaan pelkän siemenen, vehnänjyvän tai jonkin muun kasvin siemenen. 38 Mutta Jumala antaa sille sellaisen varren kuin hän on nähnyt hyväksi, jokaiselle siemenelle sellaisen kuin sille kuuluu. 39 Ei kaikkien elollisten ruumis ole samanlainen, vaan ihmisellä on oma ruumiinsa, nelijalkaisilla omansa, linnuilla omansa ja kaloilla omansa. 40 On taivaallisia ja maallisia ruumiita, mutta taivaallisten loisto on aivan toisenlainen kuin maanpäällisten. 41 Auringolla on oma loistonsa, kuulla omansa ja tähdillä omansa, ja toinen tähti loistaa toista kirkkaammin. 42 Samoin tapahtuu kuolleiden ylönousemuksessa. Se, mikä kylvetään katoavana, nousee katoamattomana. 43 Mikä kylvetään vähäpätöisenä, nousee kirkkaana. Mikä kylvetään heikkona, nousee täynnä voimaa. 44 Kylvetään ajallinen ruumis, nousee hengellinen ruumis. Jos kerran on olemassa ajallinen ruumis, on myös hengellinen. 45 Onkin kirjoitettu: "Ensimmäisestä ihmisestä, Adamista, tuli elävä olento." Mutta viimeisestä Adamista tuli eläväksi tekevä henki. 46 Ensimmäisenä ei siis ole hengellinen vaan ajallinen; vasta sen jälkeen tulee hengellinen. 47 Ensimmäinen ihminen on maallinen, maasta lähtöisin, toinen ihminen on taivaasta. 48 Millainen tuo maallinen ihminen oli, sellaisia ovat kaikki maalliset ihmiset, ja millainen tuo taivaallinen ihminen on, sellaisia tulevat olemaan taivaalliset ihmiset. 49 Ja niin kuin me nyt olemme maallisen ihmisen kaltaisia, niin me tulemme kerran taivaallisen ihmisen kaltaisiksi.

Paavali sanoo järjettömiksi niitä, jotka spekuloiivat ylönousemusruumiin aineellista muotoa. Hän esittää taivaallisen ja maallisen ruumiin erolle neljä analogiaa:

Ruumiillisesta ylösnousemuksesta

Kirjoittanut Pekka Ryhänen

21.01.2010 12:12 - Viimeksi päivitetty 22.01.2010 16:50

1. siemen joka kylvetään ja josta kasvaa kasvi
2. elollisten ruumiit ovat erilaisia: ihmisillä ja elämillä on erilainen liha
3. taivaankappaleille on erilainen loisto, kuten auringolla ja kuulla
4. Lopuksi vielä Aadamin ja Kristuksen suhde

Kolmessa analogiassa neljästä säilyy lopputuloksena aineellisuus. Siemenestä tulee kasvi, elollisten ruumiit ovat erilaisia ja uusi Adam, Kristus syntyi ihmiseksi maan päälle ruumiiseen.

Sanoissa ”Kylvetään ajallinen ruumis, nousee hengellinen ruumis” ruumis on kreikaksi σῶμα (sooma). Sielusta, hengestä, mielestä jne. UT:ssä käytetään sanaa ψυχή (psykhee). Mikäli Paavali tarkoittaisi, että ylösnousemus ainoastaan hengellinen, niin hänen tulisi käyttää sanaa psykhee, eikä sooma. Miksi sotkea koko ruumis -sanaa mukaan, ellei se todella tarkoita ruumista, vaikkakin hengellistä sellaista?

1. Kor 15:50-54: 50 Sen sanon, veljet, ettei liha ja veri voi saada omakseen Jumalan valtakuntaa ja ettei katoava voi saada omakseen katoamattomuutta. 51 Nyt ilmoitan teille salaisuuden: Me emme kaikki kuole, mutta kaikki me muutamme, 52 yhtäkkiä, silmänräpäyksessä, viimeisen pasuunan soidessa. Pasuuna soi, ja kuolleet herätetään katoamattomina ja me muut muutamme. 53 Tämän katoavan on näet pukeuduttava katoamattomuuteen ja kuolevaisen kuolemattomuuteen. 54 Mutta kun katoava pukeutuu katoamattomuuteen ja kuolevainen kuolemattomuuteen, silloin toteutuu kirjoitusten sana: -- Kuolema on nielty ja voitto saatu.

Lisäksi hän argumentoi asiaa sillä, kun Paavali sanoo, etteivät liha ja veri peri Jumalan valtakuntaa, niin silloin ruumis ei myöskään nouse ylös. Räsänen sanoo, ettei tätä voi tulkita hengellisesti, viitaten ilmeisesti siihen että ruumis – sanan rinnalla on myös veri.

Tuossa luvussa Paavali puhuu kuitenkin muuttumisesta. Hän sanoo, että me kaikki muutamme. Tämänhetkinen, syntiturmeluksen alainen ruumis (ja veri) eivät tietenkään peri Jumalan valtakuntaa, vaan ne muuttuvat ylösnousemusruumiiksi, joka on erilainen kuin maallinen ruumiimme. Sitä Paavali tässä tarkoittaa, eikä pelkkää hengellistä ylösnousemusta. Tämä, meidän maallinen näkyvä ruumiimme ei pääse taivaaseen eli peri Jumalan valtakuntaa, mutta sen sijaan tilalle tuleva ylösnousemusruumis perii sen. Minkälainen se on ja millaista ainetta, niin sitä en osaa tarkalleen sanoa. Tekstistä voimme päätellä, että muutos on selkeä.

Ruumiillisesta ylösnousemuksesta

Kirjoittanut Pekka Ryhänen

21.01.2010 12:12 - Viimeksi päivitetty 22.01.2010 16:50

Räsänen perustelee, että ylösnousemus on ainoastaan hengellinen sillä, että Damaskoksen tiellä Jeesus ilmestyy Paavalille ainoastaan hengellisellä tavalla. Räsänen mukaan kukaan ei ole tiettävästi yrittänyt väittää, että Jeesus olisi ilmestynyt ruumiillisesti. Ei olekaan, koska Jeesus on jo tuolloin astunut taivaaseen. Siksi hän ilmestyy Paavalille hengellisellä tavalla, eikä ylösnousemusruumiissa. Kun taas aiemmin pääsiäisen jälkeen Jeesus ilmestyy 11 apostolille, niin hän ei ole vielä astunut taivaaseen, esimerkiksi juuri Emmauksen tiellä. Taivaaseen astumisen jälkeen Jeesus ilmestyy Paavalille useita kertoja tämän jälkeen (esim. Ap.t.17:9, 26:16 ja Gal 1:12) ja johdonmukaisesti Raamattu puhuu niistäkin niin, että on kyse hengellisestä ilmestymisestä. Joten Damaskoksen tie ei ole mikään argumentti ruumiillista ylösnousemusta vastaan. Se ei oikeastaan liity tässä mielessä koko asiaan.

Räsänen ottaa esille myös 2. Kor 5:10. Hän esittää jakeen nojalla, ettemme ole ruumiillisia enää viimeisellä tuomiolla ja argumentoi siten ruumiillista ylösnousemusta vastaan.

Meidän kaikkien on tultava Kristuksen tuomioistuimen eteen, jotta kukin saisi sen mukaan, mitä ajallisessa elämässään on tehnyt, hyvää tai pahaa. (KR-92)

Sillä kaikkien meidän pitää ilmestymän Kristuksen tuomioistuimen eteen, että kukin saisi sen mukaan, kuin hän ruumiissa ollessaan on tehnyt, joko hyvää tai pahaa. (KR-38)

KR-92 kääntää ruumiin ajalliseksi elämäksi. Kumpikaan suomenkielinen käänös ei aivan tavoita alkukielen ilmaisua $\delta\iota\ \tau\omicron\upsilon\ \sigma\acute{o}\mu\alpha\tau\omicron\varsigma$ (dia tou soomatos). Paavali puhuu, että Kristuksen tuomioistuimen edessä ollaan vastuussa ruumiin kautta tehdyistä teoista, olivatpa ne hyviä tai pahoja. KR-92 käänös on lähempänä, mutta sekään ei paljasta suoraan ajatusta, että ruumis on ollut ikään kuin väline, jonka kautta olemme tehneet hyviä tai pahoja tekoja. Jotta ymmärrämme paremmin sen, mihin Paavali tässä pyrkii, niin on tunnettava hieman Korintin seurakunnan taustoja.

Korintin seurakunnassa esiintyi harhaa, jossa henki oli arvokkaampi kuin ruumis. Tämä ajatus oli tullut ympäröivästä kreikkalaisesta kulttuurista, jossa henki oli se arvokas asia ja ruumis vähäpätöinen. Kreikkalaisille ajatus ruumiillisesti ylösnousemuksesta oli inhottava. Taustalla on platonilainen ajattelu ideamaailmasta, josta näkyvä maailma on vain puutteellinen heijastuma. Siksi alkukristillinen julistus ruumiin ylösnousemuksesta aiheutti pahennusta. Miksi kristityt tahtovat ruumiinkin vielä taivaaseen? Paavali ei selvästikään yhdy tähän ajatteluun.

Suhtautuminen ruumiiseen vähäpätöisesti aiheutti seurakunnassa monenlaista ongelmaa ja moraalittomuutta erityisesti seksuaalielämän alueella. Osa seurakuntalaisista ajatteli ilmeisesti,

Ruumiillisesta ylösnousemuksesta

Kirjoittanut Pekka Ryhänen

21.01.2010 12:12 - Viimeksi päivitetty 22.01.2010 16:50

että lihassa tai tässä maallisessa ruumiissa voi tehdä mitä huvittaa. On hyödyllistä lukea koko luvun 5 edeltävät jakeet 1-9 tämän valossa ja nähdä jae 10 loppukaneettina, että kaikki tullaan tuomitsemaan siitä, mitä olemme ”ruumiimme kautta tehneet”. Asiatyhteys ei puhu ollenkaan mistään ruumiista pakenemisesta.

Kol 5:1-9 1 Me tiedämme, että vaikka tämä meidän maallinen telttamajamme puretaan, Jumalalla on taivaassa meitä varten ikuinen asunto, joka ei ole ihmiskätten työtä. 2 Täällä ollessamme me huokailemme ja kaipaamme päästä pukeutumaan taivaalliseen asumme, 3 sillä sitten kun olemme pukeutuneet siihen, emme jää alastomiksi. 4 Me, jotka vielä asumme tässä majassamme, huokailemme ahdistuneina. Emme haluaisi riisuutua vaan pukeutua uuteen asuun, niin että elämä kätkeisi sisäänsä sen, mikä on kuolevaista. 5 Juuri tähän Jumala on valmistanut meidät, ja vakuudeksi hän on antanut meille Hengen. 6 Olemme siis aina turvallisella mielellä, vaikka tiedämme, että niin kauan kuin tämä ruumis on kotimme, olemme poissa Herran luota. 7 Mehän elämme uskon varassa, emme näkemisen. 8 Mutta mielemme on turvallinen, vaikka haluaisimmekin muuttaa pois ruumiistamme, kotiin Herran luo. 9 Siksi myös pyrimme noudattamaan hänen mieltään, olimmepa jo perillä hänen luonaan tai vielä sieltä poissa. (KR-92)

Paavali vertailee maallista ja taivaallista majaa. Miksi puhua myös taivaallisesta majasta, viitaten ruumiiseen, jos kerta ylösnousemus on ainoastaan hengellinen? Paavali viittaa tässä

Joh 14:2-4 2 Minun Isäni kodissa on monta huonetta -- enhän minä muuten sanoisi, että menen valmistamaan teille asuinsijan. 3 Minä menen valmistamaan teille sijaa mutta tulen sitten takaisin ja noudan teidät luokseni, jotta saisitte olla siellä missä minä olen. 4 Te tiedätte kyllä tien sinne minne minä menen." (KR-92)

Paavalilla on mielessä nämä Jeesuksen sanat. Jeesus valmistaa ristillä meillä taivaalliset asuinsijat eli ylösnousemusruumiit. Ilman Jeesuksen ristinkuolemaa meillä ei olisi ruumiillista ylösnousemusta eli kotia taivaassa.

Räsänen viittaa myös jakeeseen:

Kol 2:5 Vaikka en olekaan ruumiillisesti läsnä, olen hengessä teidän luonanne, ja iloitsen nähdessäni, että keskuudessanne vallitsee hyvä järjestys ja että teillä on luja usko Kristukseen.

Ruumiillisesta ylösnousemuksesta

Kirjoittanut Pekka Ryhänen

21.01.2010 12:12 - Viimeksi päivitetty 22.01.2010 16:50

Nähdä sana on kreikaksi βλέπω (blepoo). Se tarkoittaa 1) ruumiin silmillä katsomista, mutta myös 2) mielen silmillä katsomista tai ymmärtämistä tai aistimista. Paavali ei ole minään henkenä lepatellut Kolossan seurakunnassa, vaikka hän ollut ruumiillisesti jossain toisessa paikassa. Hän on esimerkiksi Kolossasta saamien terveisten tai kirjeen perusteella osannut päätellä nämä asiat.

Entä miten juutalainen perinne suhtautuu ylösnousemukseen? Matteuksen evankeliumissa Jeesus kommentoi saddukeusten kompakysymystä näin:

Mt 22:31 Mutta mitä kuolleitten ylösnousemukseen tulee, ettekö ole lukeneet, mitä Jumala on puhunut teille, sanoen: 32 'Minä olen Aabrahamin Jumala ja lisäksi Jumala ja Jaakobin Jumala'? Ei hän ole kuolleitten Jumala, vaan elävien."

Toinen esimerkki, mistä näemme Jeesuksen ymmärtävän juutalaisen perinteen siten, että kuoleman jälkeen on elämää, löytyy Luukkaan evankeliumin luvusta 16, jakeesta 23:

Ja kun hän nosti silmänsä tuonelassa, vaivoissa ollessaan, näki hän kaukana Aabrahamin ja Lasaruksen hänen helmassaan.

Yksi selvä evankelistojen esiin tuoma argumentti ruumiillisen ylösnousemuksen puolesta on, että kuolleista heräämisen jälkeen Jeesuksen kuvataan syövän (Lk 24:41-43, Joh 21:12-13). Pelkkä henki ei voisi nauttia ruokaa. Muitakin raamattuargumentteja vielä ruumiin ylösnousemisen puolesta löytyy, mutta päätän asian toistaiseksi tähän. Ja lopuksi on hyvä katsoa, mitä ekumeeniset uskontunnustukset puhuvat ruumiin ylösnousemisesta:

Apostolinen

"Me uskomme ... syntien anteeksiantamisen, ruumiin ylösnousemisen ja iankaikkisen elämän."

Ruumiillisesta ylösnousemuksesta

Kirjoittanut Pekka Ryhänen

21.01.2010 12:12 - Viimeksi päivitetty 22.01.2010 16:50

Nikea

”Tunnustamme yhden kasteen syntien anteeksiantamiseksi, odotamme kuolleiden ylösnousemusta ja tulevan maailman elämää.”

Athanasiosen uskontunnustus

”Hänen tullessaan kaikkien ihmisten on noustava kuolleista ruumiillisesti ja käytävä tilille siitä, mitä ovat tehneet. Hyvää tehneet pääsevät ikuisen elämään, pahaa tehneet joutuvat ikuisen tuleen. Tämä on yhteinen kristillinen oppi. Se joka ei usko sitä vakaasti ja vahvasti, ei voi pelastua.”

Ainoastaan Nikean muotoilusta ei selkeästi näe, että on kyse myös ruumiin ylösnousemisesta. Jukka Thurénin kirjasta Nikealaisen uskontunnustajan opas näkee kuitenkin, että tämä käsitys tähän sisältyy.